

Dosarul nr. 2rci-55/23
2-21161129-01-2rci-12072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. M. Fondos-Frațman)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim, S. Iorgov, O. Cojocar)

D E C I Z I E

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Veaceslav Caradja,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Holla Catering”, în procedura falimentului, Sergiu Tanasiev împotriva lui Veaceslav Caradja cu privire la anularea actelor juridice,

împotriva încheierii din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Veaceslav Caradja cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Veaceslav Caradja împotriva hotărârii din 28 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, ca fiind în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 01 noiembrie 2022, administratorul insolvenței SRL „Holla Catering”, în proces de insolvență, Sergiu Tanasiev a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Caradja cu privire la anularea actelor juridice (f. d. 3-6).

Prin hotărârea din 28 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Holla Catering”, în procedura falimentului, Sergiu Tanasiev.

A fost anulat contractul de vânzare-cumpărare f/n din 04 ianuarie 2021 încheiat între SRL „Holla Catering” și Veaceslav Caradja, prin care a fost înstrăinată unitatea de transport de model – Dacia Lodgy, culoare XXXXX, anul fabricării XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, cod WIN XXXXX.

A fost obligat Veaceslav Caradja sau persoane terțe să restituie în masa debitoare a SRL „Holla Catering” unitatea de transport de model – Dacia Lodgy, culoare XXXXX, anul fabricării XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX,

cod WIN XXXXX, iar în cazul în care unitatea de transport nu mai există, va restitui valoarea unității de transport estimată la data transferului efectuat de către debitor.

În rest, pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate.

A fost încasată din contul lui Veaceslav Caradja în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2 400 de lei (f. d. 50, 55-62).

La 29 martie 2023, Veaceslav Caradja a declarat apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată sau remiterea cauzei spre reexaminare aceleiași instanțe (f. d. 65-66).

Prin încheierea din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Veaceslav Caradja cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Veaceslav Caradja împotriva hotărârii din 28 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, ca fiind în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 71-81).

La 22 iunie 2023, Veaceslav Caradja a declarat recurs împotriva încheierii din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termen a apelului, remiterea cauzei spre rejudecare în ordine de apel sau remiterea cauzei spre examinare în apel la etapa examinării repunerii în termen a apelului (f. d. 84-86).

În motivarea recursului, recurentul Veaceslav Caradja a indicat că despre hotărârea din 28 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Central și procesul de judecată a aflat la 27 martie 2023, de la executorul judecătoresc.

A accentuat că nu a primit nici o citație pentru a se prezenta în instanța de fond, respectiv, nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință cu cererea de chemare în judecată și probele anexate, precum și de a încheia un contract de asistență juridică.

A menționat că intimata a ascuns instanței de fond că știa despre faptul că dânsul locuiește în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. X.

La fel, recurentul a invocat că nu locuiește deja de 10 ani (în perioada 2009-2019, fiind doar periodic în XXXXX), în satul XXXXX, r-nul XXXXX, XXXXX, fapt confirmat prin adeverința nr. 916 din 07 iunie 2023.

Copia hotărârii instanței de fond nu i-a fost expediată, fiind trimisă la o adresă indicată eronat de intimată, fără ca să fie bazată pe vreun act.

Instanța de fond nu a dispus citarea publică a lui și nici telefonarea lui, pentru a-i comunica despre existența procesului.

A subliniat că semnătura de pe avizul poștal de recepție nu coincide cu semnătura lui olografă.

Totodată, a invocat că administratorul insolvenței al SRL „Holla Catering”, în proces de insolvență, Sergiu Tanasiev cunoștea despre faptul că dânsul locuiește în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. X, fapt ce se confirmă prin cererea lichidatorului din 27 martie 2023, adresată executorului judecătoresc Evelina Marianciuc, în care este menționat că adresa lui este în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. X.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 iunie 2023 împotriva încheierii din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în termenul legal.

La 14 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL „Holla Catering”, în procedura falimentului, Sergiu Tanasiev a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Veaceslav Caradja (f. d. 102-107).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel de respingere a cererii depusă de Veaceslav Caradja cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și de restituire a cererii de apel depusă de Veaceslav Caradja împotriva hotărârii din 28 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, ca fiind în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să

fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 15 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Actele cauzei atestă faptul expedierii de către Judecătoria Chișinău, sediul Central, în adresa lui Veaceslav Caradja – XXXXX, r-nul XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX, a copiei cererii de chemare în judecată depusă de administratorul insolabilității SRL „Holla Catering”, în proces de insolabilitate, Sergiu Tanasiev, cu anexele, a copiei încheierii din 02 noiembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, prin care a fost admisă spre examinarea cererea administratorului insolabilității SRL „Holla Catering”, în proces de insolabilitate, Sergiu Tanasiev împotriva lui Veaceslav Caradja cu privire la anularea actelor juridice și stabilită ședința de judecată pentru examinarea cererii pentru data de 01 decembrie 2022, ora 12:30, în incinta Judecătoria Chișinău, sediul Central, mun. Chișinău, str. N. Zelinski 13, sala de ședințe nr. 14, et. II, precum și a copiei încheierii din 02 noiembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, prin care a fost admisă cererea administratorului insolabilității SRL „Holla Catering”, în proces de insolabilitate, Sergiu Tanasiev privind asigurarea cererii de chemare în judecată și aplicat sechestrul asupra unității de transport Dacia Lodgy, culoare XXXXX, anul fabricării XXXXX, n/î XXXXX, cod WIN: XXXXX, până la examinarea acțiunii în fond, fiind recepționate la 14 noiembrie 2022, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție DS8007799664AS (f. d. 24).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că adresa – sat. XXXXX, r-nul XXXXX, XXXXX, la care a fost expediată corespondența de către instanța de fond, a fost indicată de Veaceslav Caradja în contractul de vânzare-cumpărare din 04 ianuarie 2021 (f. d. 10) și în contractul de comodat nr. 01 din 06 decembrie 2021 (f. d. 28-29).

Potrivit informației nr. 01/8406 din 23 noiembrie 2022 eliberată de IP „Agenția Servicii Publice”, se constată că Veaceslav Caradja este înregistrat la domiciliu pe adresa: XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX (f. d. 31).

Totodată, instanța de recurs relevă că Veaceslav Caradja, la cererea de recurs a anexat doar partea recto a buletinului său de identitate, nefiind anexată partea verso, unde se indică adresa de domiciliu a titularului (f. d. 87).

Din materialele dosarului se mai constată că în adresa lui Veaceslav Caradja – XXXXX, r-nul XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX, a fost expediată citația pentru ședința de judecată din 28 februarie 2023, ora 11:30, însă, corespondența menționată a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 46-47).

Dispozitivului hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 28 februarie 2023, fiind public pe portalul național al instanțelor de judecată tot la 28 februarie 2023.

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expediat copia dispozitivului hotărârii din 28 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, la adresa de domiciliu a lui Veaceslav Caradja în XXXXX, r-nul XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX, circumstanță ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f. d. 52).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost depusă de Veaceslav Caradja, la 29 martie 2023, peste termenul prevăzut de lege (f. d. 65-66).

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, corect a restituit cererea de apel depusă de Veaceslav Caradja împotriva hotărârii din 28 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, ca fiind în afara termenului legal.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 28 februarie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 01 martie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 15 martie 2023 (zi de miercuri).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Veaceslav Caradja a declarat apelul peste termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, corect a respins cererea depusă de Veaceslav Caradja cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

Repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

Argumentele invocate de Veaceslav Caradja precum că nu a primit nici o citație pentru a se prezenta în instanța de fond, iar despre hotărârea din 28 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și procesul de judecată a aflat la 27 martie 2023, de la executorul judecătoresc, nu confirmă imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Actele cauzei atestă că Veaceslav Caradja a cunoscut despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, la adresa de domiciliu a acestuia în XXXXX, r-nul XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX, la 14 noiembrie 2022, fiind recepționată copia încheierilor din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a cererii depusă de administratorul insolvenței SRL „Holla Catering”, în proces de insolvență, Sergiu Tanasiev (f. d. 24), dar nu s-a informat în continuare, la anumite etape rezonabile, despre derularea procesului.

Tot din materialele dosarului rezultă că la domiciliul lui Veaceslav Caradja în XXXXX, r-nul XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX, la 11 noiembrie 2022, a fost recepționată și copia încheierii de intentare a procedurii de executare din 03 noiembrie 2022, în temeiul documentului executoriu nr. 2i-629-1/21 din

02 noiembrie 2022 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Central, prin care a fost aplicat sechestrul asupra unității de transport Dacia Lodgy, culoare XXXXX, anul fabricării XXXXX, n/î XXXXX, cod WIN: XXXXX, până la examinarea acțiunii în fond, ceea ce se confirmă prin copia avizului de recepție DS8007675273AS (f. d. 111).

Cu referire la alegația recurentului precum că semnătura de pe avizul poștal de recepție, nu coincide cu semnătura lui olografă, instanța de recurs o consideră neîntemeiată.

Art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă prevede că dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că această corespondență a fost recepționată la domiciliul lui Veaceslav Caradja în XXXXX, r-nul XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX, fără a fi restituită cu mențiunea că acesta nu locuiește pe adresa dată sau este plecat.

Totodată, instanța de recurs relevă că Veaceslav Caradja nu a demonstrat că plicul poștal nu a fost recepționat de un membru adult al familiei și că nu i-a fost adus la cunoștință despre scrisoarea expeditată în adresa sa.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul nu a prezentat instanței de judecată de la oficiul poștal din sat. XXXXX, r-nul XXXXX, XXXXX informație cu privire la faptul că nici el și nici o altă rudă apropiată a acestuia nu a primit, la 14 noiembrie 2022, avizul de recepție DS8007799664AS anexat la actele cauzei (f. d. 24).

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că nu are relevanță nici argumentul recurentului precum că, de 10 ani (în perioada 2009-2019, fiind doar periodic în XXXXX), nu locuiește în sat. XXXXX, r-nul XXXXX, XXXXX, anexând în acest sens adevărîța nr. 916 din 07 iunie 2023 eliberată de Primăria sat. Beșghioz, r-nul Ceadâr-Lunga, UTA Găgăuzia și adevărîța nr. 344 din 09 iunie 2023 eliberată de Gestionarul Asociației de Coproprietari în Condominiu SRL „Verwaltung” (f. d. 88-90, 91), în situația în care la materialele dosarului este anexat avizul de recepție DS8007799664AS, care conține semnătura „Caradja” (f. d. 24).

Conform art. 39 alin. (1) din Codul civil, până la proba contrară, domiciliul sau reședința temporară a persoanei fizice se prezumă că se află la locul menționat ca atare în buletinul de identitate sau, după caz, în alt act de identitate prevăzut de lege.

Prin urmare, în virtutea art. 39 alin. (1) din Codul civil, aspect prioritar are informația deținută de IP „Agenția Servicii Publice”, care, la caz, stabilește că pârâtul este înregistrat la domiciliu pe adresa: XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX (f. d. 31).

În același timp, potrivit datelor din MConnect, adresa de domiciliu a lui Veaceslav Caradja este în XXXXX, sat. XXXXX, str. XXXXX (f. d. 125).

Potrivit art. 38 alin. (4) din Codul civil, stabilirea sau schimbarea domiciliului nu operează decât atunci când cel care ocupă sau se mută într-un anumit loc a făcut-o cu intenția de a avea acolo reședința obișnuită. Dovada intenției rezultă din declarațiile persoanei făcute la autoritățile competente să opereze stabilirea sau schimbarea domiciliului, iar în lipsa acestor declarații, din orice alte împrejurări de fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că la materialele dosarului lipsesc probe pertinente care ar confirma că Veaceslav Caradja ar fi informat autoritățile competente în scopul ca acestea să opereze stabilirea sau schimbarea domiciliului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind lipsit de temei și argumentului recurentului precum că administratorul insolvenței al SRL „Holla Catering”, în proces de insolvență, Sergiu Tanasiev cunoștea despre faptul că dânsul locuiește în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX, fapt ce se confirmă prin cererea lichidatorului din 27 martie 2023, adresată executorului judecătoresc Evelina Marianciuc, în care este menționat că adresa lui este în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX.

Cererea administratorului insolvenței al SRL „Holla Catering”, în proces de insolvență, Sergiu Tanasiev a fost adresată executorului judecătoresc Evelina Marianciuc, la 27 martie 2023, după emiterea hotărârii contestate din 28 februarie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că Veaceslav Caradja urma să depună diligența necesară pentru a se informa de derularea procesului, în scopul realizării drepturilor procesuale, inclusiv dreptul de exercitare a căii de atac în termenul prevăzut de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenții au neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către Veaceslav Caradja sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Veaceslav Caradja.

Se menține încheierea din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Holla Catering”, în procedura falimentului, Sergiu Tanasiev împotriva lui Veaceslav Caradja cu privire la anularea actelor juridice.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Diana Stănilă